
Ladislav Musílek: Dobré úmysly - nedobré konce

Sekce 1

Cesta do pekel je dlážděna dobrými úmysly, praví stará moudrost. To se ukazuje i při financování vědy, nebo přesněji řečeno výzkumných záměrů, na vysokých školách. V článkách uveřejněných v Hospodářských novinách 27. prosince (Ministerstvo vybralo školy, kde podpoří vědu a Peníze univerzitám: stát hledá kvalitu) se psalo, jak bude vláda přidělovat na vysokých školách peníze na výzkum podle kvality předložených projektů.

Je možné předpokládat, že to skutečně bylo úmyslem při vypracovávání poměrně složitého systému hodnocení předložených projektů výzkumu na příští pěti- až sedmileté období, vypracovaného a použitého na ministerstvu školství. Výsledek je ovšem zklamáním.

Ukazuje se, že mezi výzkumnými záměry, které nemají být financovány, je řada takových, které navazují na vysoce (i v mezinárodním měřítku) oceňované výsledky dlouhodobě budovaných vědeckých týmů a které jsou co do kvality plně srovnatelné se záměry, jimž bude financování poskytnuto. Většina předložených projektů navrhuje pokračování a další rozvoj práce vědeckých týmů konsolidovaných s nemalým úsilím v minulých letech.

K vědeckým výsledkům, mezinárodnímu ohlasu a případnému uplatnění výsledků těchto týmů v praxi však nebylo v kritériích hodnocení v dostatečné míře přihlíženo. V celém systému sehrál významnou roli subjektivní přístup jednotlivých recenzentů. Výběr projektů tak bohužel spíše než hodnocení skutečné kvality připomíná výsledky loterie.

Kvalitní vědecký tým je třeba budovat po řadu let. Skutečnost, že v příštím období má být financována jen zhruba polovina projektů a že se řada kvalitních týmů až v polovině prosince dověděla, že od 1. ledna zůstává jejich vědecká práce bez financování, není rozhodně důvodem k optimistickým tvrzením uvedeným ve zmíněných článcích.

V celosvětovém měřítku je hlad po kvalitních odbornících. Zejména v přírodních a technických vědách. Můžeme proto očekávat, že finanční situace výzkumných týmů, které v hodnocení ministerstva školství "propadly", povede k jejich rozpadu nebo přinejmenším k podstatné redukci jejich činnosti.

Zejména po mladších odbornících z těchto týmů jistě s nadšením sáhnou vědecká pracoviště v zemích, které považují rozvoj vědy a pokročilých technologií za reálnou prioritu podpořenou odpovídajícími finančními částkami jak z rozpočtů těchto zemí, tak z jejich průmyslových firem.

Dobré úmysly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy se tak v praxi ukazují jako kontraproduktivní a ohrožují řadu perspektivních směrů výzkumu na vysokých školách kvůli problematicky nastavenému systému kritérií a nedostatku finančních prostředků na to, aby mohly být podpořeny všechny kvalitní výzkumné záměry. Autor působí na Českém vysokém učení technickém v Praze